

Dosarul nr. 3r-28/20

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central: (jud: I. Rusu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți: (jud: A. Gheorghieș, A. Toderaș, E. Bejenaru)

DECIZIE

12 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Sveatoslav Moldovan

examinând recursul depus de Donici Ecaterina reprezentată de avocatul Serghei Craiu,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Donici Ecaterina împotriva Primăriei s. Gribova, r-nul Drochia, Primarului s. Gribova, r-nul Drochia - Macovețchi Chiril și Consiliului sătesc Gribova, r-nul Drochia, intervenient accesoriu societatea cu răspundere limitată „Noch Impex” cu privire la anularea rezultatelor licitației privind darea în arendă a terenurilor agricole,

împotriva încheierii din 08 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Donici Ecaterina reprezentată de avocatul Serghei Craiu împotriva hotărârii din 11 iulie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central

c o n s t a t ă :

La 23 noiembrie 2018 Ecaterina Donici a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei s. Gribova, r-nul Drochia și Primarului s. Gribova, r-nul Drochia-Macovețchi Chiril cu privire la suspendarea desfășurării licitației a terenurilor agricole proprietate a Primăriei s. Gribova, r-nul Drochia preconizată pentru 05 decembrie 2018.

La 13 decembrie 2018 Ecaterina Donici a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei s. Gribova, r-nul Drochia, Primarului s. Gribova, r-nul Drochia - Macovețchi Chiril și Consiliului sătesc Gribova, r-nul Drochia cu privire la anularea rezultatelor licitației cu strigare din 05 decembrie 2018 privind darea în arendă a terenurilor agricole din rezerva Primăriei s. Gribova, r-nul Drochia.

Prin încheierea protocolară din 04 martie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu societatea cu răspundere limitată „Noch Impex”.

Prin hotărârea din 11 iulie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 23 iulie 2019 Donici Ecaterina reprezentată de avocatul Craiu Serghei în baza mandatului seria MA nr. 1384401 din 13 decembrie 2018, a depus apel nemotivat

împotriva hotărârii din 11 iulie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Suplimentar, avocatul Craiu Serghei a invocat că partea motivată a cererii de apel o va prezenta ulterior după recepționarea hotărârii integrale a primei instanțe.

Prin încheierea din 08 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Donici Ecaterina reprezentată de avocatul Serghei Craiu împotriva hotărârii din 11 iulie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central.

La 04 decembrie 2019 Donici Ecaterina reprezentată de avocatul Craiu Serghei a depus recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea acestuia, casarea încheierii din 08 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Bălți, la faza primirii cererii de apel.

A indicat Donici Ecaterina reprezentată de avocatul Craiu Serghei că a luat cunoștință de încheierea recurată la 27 noiembrie 2019.

A declarat avocatul Craiu Serghei că instanța de apel contrar prevederilor art. 235 din Codul administrativ nu a acordat apelantei Donici Ecaterina termen să înlăture neajunsurile cererii de apel.

Or, neprezentarea apelului motivat constituie o omisiune a instanței de apel și nicidecum vina Ecaterinei Donici.

La 27 decembrie 2019 în adresa Primăriei s. Gribova, r-nul Drochia, Primarului s. Gribova, r-nul Drochia - Macovețchi Chiril, Consiliului sătesc Gribova, r-nul Drochia și societății cu răspundere limitată „Noch Impex” au fost expediate copiile recursului depus de Donici Ecaterina, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referințelor, însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 156, 158-160).

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 lin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea recurată la 08 noiembrie 2019, iar copia acesteia a fost expediată în adresa Ecaterinei Donici și avocatului acesteia Craiu Serghei la 14 noiembrie 2019, recepționată de către ultimul la 19 noiembrie 2019, fapt ce rezultă din avizul poștal de recepție (f.d. 148-149).

Astfel, recursul depus la 04 decembrie 2019 este în termen (f.d. 150-153).

Conform art. 194 alin. (1) din Codul administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din motivele ce succed.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul;

Conform art. 63 alin. (1) din Codul administrativ, calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art. 259–266 din Codul civil.

Conform art. 260 din Codul civil, termenul se instituie prin indicare a unei date calendaristice, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și sigur că se va produce.

Conform art. 261 alin. (1) și (2) din Codul civil, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Conform art. 264 alin. (3) din Codul civil, dacă s-a stabilit că un anumit termen durează până la o anumită zi, se prezumă că termenul include și ziua respectivă.

Conform art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

Conform art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform art. 97 alin. (1) și alin. (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod.

Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoașteri a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Conform art. 109 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție.

Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Din materialele cauzei rezultă că la 11 iulie 2019 Judecătoria Drochia, sediul Central a pronunțat dispozitivul hotărârii, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea Ecaterinei Donici (f.d. 118).

La 15 iulie 2019 Judecătoria Drochia, sediul Central a expediat, cu aviz recomandat, în adresa participanților la proces, inclusiv Ecaterinei Donici și avocatului acesteia Serghei Craiu, copia dispozitivului hotărârii din 11 iulie 2019 (f.d. 122).

După cum rezultă din avizul poștal, Ecaterina Donici nu a recepționat copia dispozitivului hotărârii din 11 iulie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, ca fiind nereclamată (f.d. 123).

La 19 iulie 2019 avocatul Serghei Craiu a recepționat copia dispozitivului hotărârii din 11 iulie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central (f.d. 126).

La 23 iulie 2019 Donici Ecaterina reprezentată de avocatul Serghei Craiu a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 11 iulie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Concomitent, avocatul Craiu Serghei a invocat că partea motivată a cererii de apel o va prezenta ulterior după recepționarea hotărârii integrale a primei instanțe (f.d. 134).

La 14 august 2019 Judecătoria Drochia, sediul Central a expediat, cu aviz recomandat, în adresa Ecaterinei Donici copia hotărârii integrale (motivată) din 11 iulie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, care nu a fost recepționată de către aceasta ca fiind nereclamată (f.d. 133, 143).

La 06 septembrie 2019 Judecătoria Drochia, sediul Central a remis cauza la Curtea de Apel Bălți pentru examinarea acesteia în ordine de apel (f.d. 135).

La 18 septembrie 2019 prezenta cauză a fost primită în procedură la Curtea de Apel Bălți (f.d. 137).

La 23 septembrie 2019 Curtea de Apel Bălți a expediat suplimentar, cu aviz recomandat, în adresa avocatului Serghei Craiu copia hotărârii integrale (motivată) din 11 iulie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, care a fost recepționată de către ultimul la 26 septembrie 2019 (f.d. 138-139).

Prin încheierea din 08 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Donici Ecaterina reprezentată de avocatul Serghei Craiu (f.d. 145-147).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel privind declararea apelului depus de Ecaterina Donici reprezentată de avocatul Serghei Craiu ca inadmisibil, or, apelanta în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate – 26 septembrie 2019, nu a prezentat instanței de apel motivarea apelului.

Termenul-limită prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ pentru prezentarea apelului motivat a fost 28 octombrie 2019 inclusiv, (având în vedere faptul că 26 octombrie 2019 a fost zi de repaus, sâmbătă), ceea ce ca consecință a condiționat declararea acestuia ca inadmisibil.

Nu poate fi reținut argumentul avocatului Craiu Serghei că instanța de apel contrar prevederilor art. 235 din Codul administrativ nu a acordat apelantei Donici Ecaterina termen să înlăture neajunsurile cererii de apel.

Cum s-a menționat supra, după parvenirea dosarului în instanța de apel, întru respectarea drepturilor apelantei la un proces echitabil, Curtea de Apel Bălți a expediat suplimentar în adresa avocatului Serghei Craiu copia hotărârii integrale (motivată) din 11 iulie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, care a fost recepționată de către ultimul, contra semnătură, la 26 septembrie 2019, fapt ce rezultă din avizul poștal de recepție.

Termenul de 30 de zile de la notificarea hotărârii motivate de depunere a apelului motivat a început să curgă la 27 septembrie 2019 și a expirat la 28 octombrie 2019.

Respectiv, Donici Ecaterina reprezentată de avocatul Serghei Craiu a dispus de suficient timp pentru prezentarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Stabilirea unui termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel nu a fost posibilă din motiv că prezentarea părții motivate a apelului după expirarea deja a termenului de atac al hotărârii primei instanțe, ar duce la încălcarea securității raporturilor juridice și o nouă condamnarea a Republicii Moldova de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Conform art. 46 alin. (1) din Codul administrativ, în procedura administrativă participanții pot fi reprezentați de o persoană împuternicită. Împuternicirile reprezentantului se consemnează în procură. În măsura în care din conținutul procurii nu rezultă altceva, aceasta conferă împuterniciri pentru toate acțiunile procedurale ce țin de procedura administrativă.

Conform art. 47 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, acțiunile procedurale întreprinse de reprezentantul împuternicit se atribuie participantului reprezentat. În măsura în care participantul nu contrazice neîntârziat acțiunile întreprinse de reprezentantul împuternicit, acestea se consideră ca fiind întreprinse de participant.

Culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

Nu poate fi reținut nici argumentul avocatului Serghei Craiu că neprezentarea apelului motivat constituie o omisiune a instanței de apel și nicidecum vina Ecaterinei Donici, or, aceștia, recepționând copia hotărârii motivate a primei instanțe, trebuiau să depună diligență de a se conforma corespunzător dispozițiilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, de prezentare a motivării apelului până la expirarea termenului prevăzut de această normă de drept și de a se interesa de soarta dosarului respectiv, dar nu să aștepte când instanța de apel le va acorda termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, care ca rezultat poate duce la tergiversarea examinării cauzei.

Or, persoana interesată întru apărarea drepturilor sale, este obligată de a se informa și de a întreprinde toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță, după cum sugerează jurisprudența degajată a Curții Europene a Drepturilor Omului (*cauza Popov vs. Moldova (nr. 2) din 02 decembrie 2005; Melnic vs. Moldova din 14 noiembrie 2006; Ponomaryov vs. Ucraina din 03 aprilie 2008; Van Harn vs. Germany din 11 septembrie 2007; SRL „Construct Confort” vs. Moldova din 28 mai 2019*).

La caz, Donici Ecaterina și avocatul acesteia Serghei Craiu au neglijat obligația de a se informa de soarta dosarului respectiv pentru a-și exercita în termenul legal dreptul de prezentare a părții motivate a apelului.

Alte argumente invocate în recursul depus de avocatul Serghei Craiu nu au relevanță, deoarece nu justifică în nici un mod omiterea termenului de prezentare a apelului motivat.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este legală, iar argumentele invocate sunt neîntemeiate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de către Donici Ecaterina reprezentată de avocatul Serghei Craiu.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) și art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios

administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Donici Ecaterina reprezentată de avocatul Serghei Craiu.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Sveatoslav Moldovan